

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok-, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre
8 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
ára 10 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: **FÜLEI SZ. LAJOS.**

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □ cm.-ként 6 fillér-
többesbőri közlésnél 4 fillért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint
kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató- és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések megrendelése. — M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz.

Második honfoglalás.

A „Székely-Udvarhely” számára

írta: **Borszéký Soma**, nyug. miniszteri tanácsos.

Budapest, április hó.

„Nagymagyarországot” és a négy szé-
kely vármegyéből álló kis „Székelyországot”
két nagyhatalom népei: Angolország és Fran-
cziaország lelkes fiai kezdik meglátni. Erről
tanuskozik a „Székely-Udvarhely” folyó évi
27-ik számában „Francia tölke” és 31-ik
számában „Jönnék már a milliók” czimek
alatt e helyen megjelent közlemények is.
Sőt a múlt évi krónika még arról is be-
szélt, hogy egy harmadik nagyhatalom kép-
viselője: Vilmos császár (az osztrák sógo-
rok nagy bosszuságára) a magyarságot
Európa civilizált népei közé sorozta. De,
ha ezek ellenére szomszéd szövetségeseink
most sem akarják látni, hogy *Attila-népe*
— melyet a mohácsi vész óta Árpád né-
pével együtt eltemetve hittek — még életben
van: nekünk kötelességünk ma és minden
évben a feltámadás ünnevét megülni!
Különösen a Rabonbánok egykori főváro-
sának, Székelyudvarhelynek értelmiségétől min-
den husvét napján számon kell kérni, hogy
mennyiben teljesítették a múlt évben, a
második évezred küszöbén, a négy szé-
kely vármegye értelmiségének befogadására
alkalmas és a régi székely nemzeti gyűlések

megtarthatására szükséges épületnek létesí-
tése iránti kötelességüket, melyre senki sem
akar vállalkozni.

Valljuk meg őszintén önmagunknak,
hogy Udvarhelyvármegye és Székelyudvar-
hely város részéről nagy mulasztás történt.

Vessünk számot magunkkal a múlt év
eseményeire nézve, amelyek új életre ébre-
désünk korszakát képezik. Mindenki ösztön-
szerűen érezte, hogy a régi székely nemzeti
gyűléseknek megtartására szükségünk volna,
de olyan nagynevű férfiaink, mint Daniel
Gábor, Bedő Albert, László Mihály, Ugron
János, Heltai Ferencz, kik a magyar par-
lamentnek díszére válnak s hazafias műkö-
désük áldásos eredményeivel a bizalomra
reá is szolgáltak: sem Udvarhelymegye,
sem Udvarhely város részéről nem voltak
mai napig felszólítva arra, hogy sokoldalú
elfoglaltságuk mellett is — az új honfoga-
lás terheit vállalják magukra. A székelység
megmentésére szolgáló módok és eszközök
felett való komoly gondolkodás céljából
tartanak egy előértekezletet Székelyudvar-
helyt. Vegyék át az őket megillető vezér-
szerepet s teremtsenek egy olyan közpon-
tot, ahová örömmel csoportosult volna
minden székely vármegye, mert a nagy vi-
lág csak akkor fogja elhinni, hogy Csaba
utódai most is egy egységes székely nemzetet
képeznek és államot fenntartó erővel bir-

nak, ha látják, hogy saját ügyeiket, a
maguk erejében bízva, saját nemzeti gyű-
léseiken intézik el.

De ha a hivatalos jelleg mellőzésével
a múlt évben célszerűbbnek mutatkozott
a tusnádi kongresszus megtartása, mert
a Rabonbánok utódai azt látták, hogy még
helyiségünk sincs, hogy hol tanácskozzék
„Székelyország”: Székelyudvarhely városának
és Udvarhely vármegyének intelligenciája
lett volna köteles a fajszeretettel teljes melege-
vel felkarolni a székely nemzeti gyűlések meg-
tartásának eszméjét. Ezen célból első sor-
ban Udvarhelyvármegye népképviselői let-
tek volna felkérendők, hogy tartsanak
Székelyudvarhelyt egy értekezletet és ta-
nácskozzanak afelett, hogy mikép lehetne
50 évi adómentesség kieszközölése mellett
a székely nemzeti gyűlések megtartására Szé-
kelyudvarhelyt egy olyan épületet felépi-
teni, mely alkalmas volna a négy székely
vármegye képviselőinek befogadására. De
ha ezen első lépés akkor nem történt is
meg, midőn a székely-kongresszus előké-
szítő bizottságában a székelység mentő-
eszközei szóba kerültek, még most sem kés-
tünk el attól, hogy a székely-kongresszus
határozatainak végrehajtása alkalmából: Ud-
varhelyvármegye és Székelyudvarhely, a
Székelyföld anyavárosának polgársága tegye
meg a székely-kongresszus határozatainak

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRGYÁJA.

A becsületes megtaláló.

— Courteline Georges. —

A „Székely-Udvarhely” részére fordította:

Ferencz Tivadar.

Az omnibusz tetejéről nézve, úgy tetszett,
mintha Breloc barátom lenne az az ur, aki épen
most megy át a Blanche piacra, a közlekedés
ezen csomópontján; leszálltam a kocsiról és
egyenesen feléje tartottam.

— Uram, Istenem! Te vagy az Breloc ba-
rátom? És milyen színben vagy; úgy nézel ki,
mint egy kifogástalan uriembernek pénztárczája
a hónap vége felé!

— Ne beszélj erről; jövök a — börtönből,
fogva voltam.

Ezt hallva, azt gondoltam, hogy valami
csintalanyságot követett el és hangosan nevettem,
de ő úgy látszik, azt rossz néven vette, mert
mindjárt felkiáltott:

— Tévedsz kedves barátom!... Fogszába
jutottam egy zsebóra miatti, amelyet múlt éjjel
találtam a Saint-Michel köruton és amelyet, mint
kötelességét pontosan teljesítő ember, ma reggel
elvittem a kerületi kapitánysághoz. Nemde, hihe-
tetlennek látszik? Pedig ez merő igazság és most
is borsózik a hátam, ha rá gondolok. Különben
ítélj magad. Van-e öt perc szabad időd?

— Hogy ne lenne!

— Akkor hallgass meg; levonhatod a ta-
nulságot.

Magammal vive a talált zsebórát, egy csi-
nos tokban lévő, szép, arany férfi zsebórát —

reggel, pont kilencz órakor jelentkeztem a kerü-
leti kapitányságnál azzal a kérelemmel, hogy
azonnal vezessenek a kapitány urhoz. Ez épen
megitta reggeli csokoládéját, meghagyta, hogy
lépjek be és anélkül, hogy megkínált volna szék-
kel, rám rivalt:

— Mi járatban van?

A körülménynek megfelelően, komoly, de
szerény magaviseletet tanúsítottam, mint oly em-
ber, aki valami rendkívüli dolgot teljesít és aki
elismerést érdemel.

Én azt feleltem:

— Kapitány ur, van szerencsém önnek át-
adni egy zsebórát, melyet az elmúlt éjjel talál-
tam és amely...

Nem fejezhettem be beszédemet, a rendőr-
kapitány felegyenesedett, ismételve e szót:

— Egy zsebóra! Egy zsebóra!

Azután a rendőrökhez fordult, akik kártyáz-
tak a kapuban.

— Tegyétek be az utcái kaput. Szavamra
mondok, akkora láрма van itt, mint valami ma-
lomban.

Es katonai állásban maradván, mormogott
valamit, várva kiadott parancsának teljesítését.
Mikor ez megtörtént, lecsillapodott, visszahanyat-
lott székébe és mondá:

— Tessék ide adni azt a zsebórát.

Megtettem. Magához vette a zsebórát és
egy hosszú perczen át megtapogatta, megforgatta,
megszagolta, felváltva nézte majd az órát, majd
a tokot.

— Igen, mondá végre komolyan, ez egy
zsebóra. Senki sem tagadhatja.

Ezután lefelé nyúlt és az órát betette egy
erős vaspánttal övezett ládába, amelyet két, il-

letve három zárral elzárt. Ámulva néztem ő
Azután folytatta:

— Kérem, hol találta ezt az ékszer?

— A Saint-Michel köruton, — feleltem —
a Herczeg-utca sarkán.

— A földön, — mondá a kapitány — a
járdán?

— Igen, ottan — válaszoltam.

— Ez nagyon különös — mondá erre a
kapitány; gyanakvó pillantást vetve felém, ami
megint nekem tetszett különösnek. A járdára
nem szokás egy órát letenni.

— Beismerem... mondám udvariasan és
mosolyogtam.

Azután — röviden — így folytatta:

— Elég, nem kérek öntől felvilágosítást.
Hallgattam és nem mosolyogtam többé.

A rendőrkapitány folytatta a vallatást:

— Mindenekelőtt mondja meg nekem, ki-
csoda ön?

Megmondtam a nevemet.

— Hol lakik ön?

Megmondtam, hogy a Blanche-téren lakom,
26. szám alatt.

— Mi a foglalkozása?

Azt feleltem, hogy tőkepenzes vagyok és
hogy tizenkétezer frank évi járadékom van.

— Hány óra volt körülbelül akkor, midőn
ön megtalálta ezt az órát?

— Éjfél után 3 óra.

— Nem több, csak három óra — éjfél után,
kiáltott fel hirtelenül a rendőrkapitány, nem min-
den guny nélkül.

— Ha jól emlékszem, nem volt több —
viszonoztam udvariasan.

Tovább kérdezett:

megvalósítására szükséges ajánlatokat. A teendők megbeszélésére legilletékesebb Székelyudvarhely város polgársága

A múlt évi nemtörődömség következményeiből vonjuk le a konzekvenciákat. A viszály ördögének, mint minden ördögnek két szarva van. A pártviszály ördögének egyik szarvába a Kárpát-Egyesület és Székely-Egyesület egyetértésének hiánya volt feltűzve. Holott ezen két erkölcsi testület egyetértve, egymagában is létrehozhatta volna a székely nemzeti gyűlés megtartását, mely az egész társadalom részéről nyilvánosságra hozott mentő-eszközök kivihetősége felett tanácskozzék és magoknak az érdekelteknek véleményét is meghallgassa.

Látjuk már most, kongresszus után, hogy a székely-kongresszus határozatainak végrehajtását nagyrésztben ismét a viszály ördöge fogja megghiusítani, melynek másik szarvára a Györffy-Szterényi ügy van pelengéire kitűzve annyira, hogy ha a négy székely vármegyében, a székelység mentő-eszközeit, a kormány által kiküldött székelyföldi miniszteri biztos megvalósítani képes nem lesz, — újból ott leszünk, ahol voltunk. Még csak azon alternatíva fekszik előttünk, hogy a székely kormánybiztost fölkerjük egy *székely nemzeti gyűlés* megtartásának kieszközlésére.

Vegyünk példát a jász- és kun testvéreinktől, kik a Jász-Kunországnak gyűléseit Budapesten tartják. S habár az egész magyar Alföld birtokukban van, nem tudtak megegyezni abba, hogy Pest-, Pilis-, Solt-, Nagykun-, Kiskun- és Szolnokvármegyék közül, melyik fővárosában tartsák meg gyűléseiket; Budapestnek kellő közepében exterritoriális joggal egy olyan jász- és kun nemzeti épületet tartanak fenn, melynek udvarára aki belép, nem Budapesten, hanem a jászok- és kunok országában találja magát. S akármit határozott ezen két nemzetségnek többsége, ahhoz másnak semmi köze.

— És mit keresett ön, éjfél után 3 órakor a Saint-Michel köruton, a Herczeg-utca sarkán, — ön aki azt mondotta előbb, hogy a Blanche téren lakik?

— Hogyan, én mondtam?

— Igen, ön mondtotta!

— Ha én mondtam, akkor igazat mondtam.

— Ezt meg kell állapítani. Várjon; ne térjen ki és feleljen, ha kérdezem. Mondja meg nekem, mit keresett ön oly előhaladott időben egy oly városrészben, ahol ön nem lakik?

— Uram-istenem — mondám — jöttem egy jó barátomtól, akinél egy kellemes estét töltöttem.

— Igazán?

— Mindenesetre!

— Fogadja tiszteletemet — mondá a rendőrkapitány gunyosan; mondhatom, ön nagyon szolid ember lehet!

— És rövid szünet után:

— Ön sohasem volt elitélve, Breloc?

Ez már több volt a meugendhetőnél. Visszavágtam:

— Elitélve?! ... Hát kinek néz engem?

Tudja meg uram, ön unatkoztat kérdéseivel.

Alig hogy ezt mondtam, sorsom már meg volt pecsételve: egy ugrással a rendőrkapitány talpon állott és felém közeledett verejtékes homokkal, dühtől tájékozva, magánkívüli állapotban. Két szeme villogott bozontos szemöldöke alatt.

— Mit mondott ön? — dadogá a rendőrkapitány, mit mondott?

Válaszolni akartam, de ő nem engedett szóhoz jutni. Kipirult arczczal folytatta:

— Tudja meg uram, hogy én önt letartóztatom és pedig azonnal. Mindjárt megmosom a fejét. Ki mert valaha engem így felültetni? Ön akar engem és a törvényt, melynek végrehajtója vagyok, kigunyolni? No, akkor alaposan felsült.

A közeposztály talpraállítása. Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület kebelében tanácskozással folynak a pusztuló közeposztály fenntartása és fejlesztése érdekében. A tanácskozások anyagául úgy a középirtokos, mint a városi polgári osztály érdekében teendő intézkedések szolgálnak. Az O. M. G. E. most több neves szakember és közgazda véleményét kéri ki a kérdésekben s azután vagy nyilvánosan tárgyalja vagy esetleg országos értekezletet hív össze.

Tapasztalati észrevételek a lótenyésztési kerületek kérdéséhez.

Irta: lengyelfalvi báró Orbán Ottó.

(1. folyt.)

Aki házat akar építeni, szilárd alapot rak le; aki jó lovat akar tenyészteni, erős, szabályos testalkotású és kifogástalan lábszontozatú anyakanczát alkalmazzon a tenyésztésre. Ha az anyakancza durva, erős, de egy jó anyakancza kelteivel bír, azt magasabb vérű és fajú ménnel keresztezve, megfelelő eredményt érünk el és így a szabályos testalkotású, ép, erős szontozatú, mérsékelt véralkotású apaló a tenyésztésben nem ront, hanem javít. Tehát a Noniusok sem rontottak Erdélyben, hanem javítottak.

Az arabs lónak apasztása bűn volna, mert ha visszatekintünk a régi és a közelmúltba, az erdélyi ló nagy hirre vergődését, kitartó szívóságát és testbeli képességét. Az arabs lófaj volt, amely az erdélyi lovat regenerálta és méltán megilleti, hogy az erdélyi ló törzsalkotójának nevezzük. Wesselényi Bélának azon állítása, hogy kényes volta miatt a nép kezében nem fejlődik, nem lehet ok arra, hogy apasszuk annak a lófajnak tenyésztését, amely századokon keresztül czélszerűnek és jónak bizonyult.

Ellenkezőleg, azon lótenyésztő, aki tenyésztéséből jövedelmet akar húzni, lovát takarmányozza úgy, hogy az fejlődjék ki, mert nincsen olyan lófaj, amely rossz takarmányozás mellett jól fejlődjék.

Az erdélyi lótenyésztésben ha visszaesés mutatkozott helyenkint, az nem a Noniusok és arabs-mének hibájának, hanem inkább az angol telivérek czélszerűtlen alkalmazásának tulajdonítható. Mert ha az angol telivérment, az annak meg nem felelő kancza-nyaggal keresztezzük, satnya és hibás csontkinövésű utódokat kapunk. És miután az angol telivér-ló valóban kényes, a zordabb éghajlatú vidéken és silányabb legelőn közepes takarmányozás mellett nem fejlődik, hanem elsatnyul.

(Folyt. köv.)

Ezután, minden mondatát skandálva, öklével nagyot ütött az íróasztalán lévő régi aktákra:

— Mennydörgős mennykő! Én nem ismerem önt! Nem tudom, hogy kicsoda! Azt mondja, hogy Brelocnak hívják, de mivel igazolja azt? Azt állítja, hogy a Blanche-piaczon lakik, de mivel bizonyítja ezt? Felhozta továbbá, hogy tizenkétezer frank évi járadéka van, de elhihető-e ez? Mutassa meg nekem ezt a tizenkétezer frank évi járadékot, képes lesz-e ezt megtenni; nem hiszem, hogy ez önnek sikerül!

Ámultam és nem tudtam, hogy mit szóljak.

— Mindez nagyon rejtélyes — folytatta izgatottan, azt mondom, — és erre ügyeljen — hogy ez mind nagyon rejtélyes és az a kérdés merül fel, vajjon nem lopta-e ön ezt az órát?!

— Én és lopni?!

— Igen, ön ellopta; minden áron tisztázni kell ezt az ügyet.

A zajra, a rendőrök jöttek. A rendőrkapitány oda kiáltott:

— Ennek az embernek a ruháját ki kell kutatni!

És ez az ember — én voltam. Egy pillanat alatt lehúzták rólam a kabátomat, megvizsgálták összes zsebeimet, sőt még cipőmtől is megfosztottak.

— Oh! ön még ellenszegül törvényes intézkedésemmel. Ön kigunyolja a törvényt. Fogjátok meg a karját és vigyék el őt innen!

Annyi szenvedés elmondásánál Breloc hangja mindinkább izgatott lett. De én kacagtam, hogy szemem megtelt könnyel, csóválva fejemet és az egész dologban azonnal felismertem a vagyonos embernek két régi esküdt ellenségét: a közigazgatást és az igazságszolgáltatást.

— Csak találjak még egyszer egy órát! ... mormogá szerencsétlen barátom és öklét szorítva, fenyegető kézmozdulatot tett a jövő felé...

Tan- és nevelésügy.

Szüneti tanfolyamok. A polgári és felső népiskolai tanítók, tanítónők részére a folyó évben is rendez a vallás- és közoktatásügyi miniszter tanfolyamot, a mely kurzus f. é. július hó 6-tól július hó 20-ig tart. A nyelv- és történettudományi szakcsoport hallgatói tanulmányukat fognak tenni Olaszországba. A tanfolyamra felveendő tanítók, illetve tanítónők személyenkint 100 korona segélyben fognak részesülni. A tanulmányi utiköltség mintegy 190 koronába fog kerülni; ennek lefizetésére úgy a segélydíjjal, mint segélydíj nélkül fölvevő hallgatók egyaránt kötelezve lesznek. A tanfolyamon résztvevők Budapesten az áll. polgári iskolai tanítóképzőben és a II. ker. állami elemi tanítónőképzőben ingyenes elszállásolást nyernek. Kérvények f. é. május hó 5-ig a kir. tanfelügyelőhöz nyújtandók be. Az elemi iskolai tanítók és tanítónők részére is rendeztetik tanfolyam, még pedig f. évi július hó 6-tól ugyan ezen hónap 25-ig bezárólag, a budapesti, máramaroszi és a csáktornyai tanítóképző-intézetben; a tanítónők részére a szabadkai áll. tanítónőképzőben. Mindegyik tanfolyamra 50 hallgató vétetik fel; ezek közül 30 állami költségen nyer az intézet internátusában teljes ellátást és 15 korona utazási költséget. A saját költségükre jelentkező másik 20 hallgató 20 korona díj fejében az intézetben étkezést és lakást nyerhetnek, de utiköltséget nem kapnak. Folyamodhatik bármilyen jellegű elemi népiskolánál működő okleveles tanító és tanítónő. Folyamodványok f. év május hó 5-ig terjesztendők be a kir. tanfelügyelőhöz.

Katholikus tanítók a képviselőházhoz. A katolikus tanítók országos bizottsága a nem állami tanítók fizetésrendezése tárgyában kérvényt nyújtott be a képviselőházhoz. A kérvény kiemeli, hogy a fizetésrendezésről szóló törvényjavaslat atyálag gondoskodik az állami tanítókról, míg a nem állami alkalmazásban levő tanítók fizetésének javításáról teljesen megfeledkezett a javaslat. Pedig az állam ugyanazon szakképzettséget kívánja a felekezeti iskolák tanítóitól, ugyanazon kötelességeket és terheket rója rájuk, mint az állami tanítókra. Tizenhétézer katolikus tanító kéri most a képviselőházat, hogy a törvényjavaslatot úgy módosítsák, hogy kivétel nélkül minden nyilvános iskolában működő tanító fizetését az állami tanítókéval egyenlő összegig egészítse ki.

A nem állami tanítók fizetésrendezése. A magyarországi tanítók országos bizottságának igazgatótanácsa e héten látogatott ülést tartott a Tanítók Házában Somlyay József elnöke alatt. Az ülésnek egyetlen tárgya a nem állami, nevezetesen felekezeti, községi, uradalmi stb. tanítók fizetésrendezésének kérdése volt. A tárgy előkészítése céljából az igazgatótanács körlevélben három kérdésre nézve kért választ a nem állami tanítóktól; e kérdések: 1. Mennyiben érintené az állami fizetésrendezés a fentartó hatóság jogkörét? 2. Mennyiben érintené az iskolafentartó és a tanító anyagi javát? 3. Mily jogkör volna biztosítandó az államnak a fizetésemeléskor? E kérdésekre az érdekelt tanítókörök részint levélben, részint kiküldöttük útján válaszoltak. Felszólaltak Molnár Ferencz a községi iskolák tanítója nevében, Vanek Gáspár az uradalmi tanítók nevében, Ferencz József az ág. ev. iskolák tanítója részéről. Végre a következő pontokban állapodott meg az igazgatótanács: 1. Magyarországon akár felekezeti, községi, akár állami tanítóknak kevesebb kezdőfizetése és lakbéré nem lehet, mint a mennyi az állami tisztviselők XI. rangfokozatának III. osztályabeli hivatalnokoknak. 2. Ezen alapfizetés 10 százaléka képezze az ötévről-ötévre kijáró korpótlékot. 3. Tanítói fizetés ki- zárólag készpénzben szolgáltatandó ki. 4. Ha az iskolát fentartó hitfelekezet vagy polgári község e fizetésminimum megadására képtelen, fizetését az állam egészíti ki hasonló eljárással, mint a kongrua-törvényben. 5. Azt a tanítót, a kinek fizetését az állam egészíti ki, állásában a vallás- és közoktatásügyi miniszter erősítse meg. 6. Minden tanító, hivatalba lépése előtt, tegyen esküt a magyar alkotmányra a kir. tanfelügyelő kezeibe.

Egyházi élet.

A mi templomunk.

Írta: egy katolikus.

E sorok írója csendes megfigyelések leszürdött igazságait akarja közzétenni az alábbiakban. Gondolatokat akar szárnyukra bocsátani, melyek rejtve és titkon bizonyára ott élnek az udvarhelyi katolikus hitközség minden tagjának szívében, de a melyek nagyra nőni, teltre válni mindezekig nem tudtak vagy nem akartak. Pedig e gondolatok nagyon is nemesek, méltók arra, hogy őket elsenyvedni, elhervadni ne engedjük.

Szó vagyon ugyanis a mi templomunkról. Ha valamely ünnep áhitatában benne imádkozott, ki nem gondolt, ha csak egyszer is arra, hogy ez a mi templomunk szebb, díszesebb, az udvarhelyi kath. hitközség híréhez, nevéhez méltóbb is lehetne, mint a minő valójában? Mert ki tagadhatja, hogy a mi templomunk úgy, a hogy van, a szegényesnek és stilszerűtlenségnek benyomását teszi a szemlélőre. Oltárai, padjai, ajtóí, gyónószékai, ablakai majd mind régiek és kopottak; falait meg kellene ujtani; orgonáján, énekkar elhelyezésére alkalmatlan kórusán lehetőleg javítani, hiányokat pótolni, hibákon segíteni kellene. Egy szóval ideje érkezett, hogy hitéletünk középpontja: az Istenháza, a mi templomunk gyökeres restaurálásának módozatairól a legkomolyabban elmélkedjünk.

Mivel pedig a templomokat másutt is csak a közös, egyértelmű szeretettel hozott áldozatok árán, nehéz és hosszas munkával tudták restaurálni: nekünk is, a hogy kinek-kinek tehetsége engedi, le kell tennünk a szeretet adóját az áldozatok oltárára, ha azt akarjuk, hogy templomunk stil, szépség és célszerűség tekintetében más, talán kisebb és sokkal szegényebb hitközségek templománál hátrább ne maradjon.

Ezzel a gondolattal foglalkozott már évekkel ezelőtt a hitközség érdemekben megőszült lelkipásztora, apátplebánosa, aki a restaurálás szerény kezdetéül egy-két festett üvegablak beszerzése végett adakozásra hívta fel a város katolikus lakosságát. A szerény próbának eredménye az lett, hogy a templomnak ma sincs festett üvegablaka. S ez a tapasztalat annyival szomorubb, mert nyomában a templom további restaurálásának egyéb nemes eszméi elnémulni kényszerültek. Ez esetből vont helyes következtetés ugyanis egyedül ez lehetett: a hol egy vagy két festett üvegablak beszerzésére nem gyűlhetett be elegendő pénz, sohasem fog ott begyűlni elegendő költség az egész templom restaurálására.

Ha igaz volt ez a következtetés a múltban, rajtunk áll s nemes önértetünk, áldozatos szeretetünk minden erejével rajta is kell lennünk, hogy így az ne maradjon a jövőben.

Nekünk meggyőződésé kell formálnunk szívében azt a féltéken szunnyadozó gondolatot, hogy ezt a templomot kijavítani, minden ízében szebbé tenni immár elmulasztathatlan kötelességünk, mert ezzel bizonyíthatjuk be egyedül és a legfényesebben, hogy ebben a hithideg korban, mikor annyi szív fordul el Istenétől, vallásától, mi még mindig akarunk és tudunk tehetségünk-höz mért áldozatokat hozni hitünkért s az Isten nagyobb dicsőségére,

Ezzel a meggyőződésé formált gondolattal aztán oda kell lépünk ősz lelkipásztorunk elé s szólnunk: »Uram, te egyszer jó lelked sugaltából már fölvetted a zászlót; ime, most mi, hived kérünk hogy vedd kezébe újra, minket pedig, kik tetterkezésen állunk előtted, fogadj el segítő hadsereggedül s aztán induljunk a szép eszme megvalósítása érdekében egyesült, sohasem lankadó erővel a szívek és zsebek meghódítására!«

Mert csak így lesz a dologból valami. Az egész kath. társadalomnak, ifjunak és férfinak, leánynak és asszonynak kell munkába állnia ott, a hol Isten dicsőségére valami nagy és eredményes célt elérni akarnak.

Ha tehát mi a mi templomunkat akarjuk e hitközség híréhez-nevéhez méltóan restaurálni, akkor minden életrevaló gondolatunkat ezért az egy célért kell mozgásba hoznunk. Egyszóval úgy kell cselekednünk, mint a hogyan ilyenféle szent eszme kivételénél másutt is cselekedni szoktak.

Nem elég tehát csak a gyűjtő-perselyt állandóan a templomba kitenünk; az nagyobbra csak a szegényebb, sőt az egészen szegény hívek fillérei számára való. Tehetségükhöz mértén s elsősorban kell adakozniuk azoknak, kiket az Isten a vagyon fölöslegével áldott meg: adakozniuk egész összegekben vagy részletekben, pénzzel vagy a templomfelszerelés bizonyos részleteinek

önköltséges elkészítésével; ha másképp nem, adakozniuk kell úgy, mint a hogy adakozott ily célra X. városnak az a szegény asztalos, aki arra kötelezte magát, hogy a míg él, minden esztendőben 10 koronát ad a szent célra. Husz évig élt s így 200 koronát áldozott apránként, de mindig meg-megújuló szeretettel Isten háza szebbé tételére

Aztán bizottságoknak kell alakulniuk. Miért ne lehetne például őszi időben a kath. dalkör és műkedvelők bevonásával egy-egy hangversenyt, farsangban egy-egy táncmulatságot rendezni? És egyáltalában nem volna különös, ha a jövőben tartandó Szent-Antal felolvasó esték közül minden második vagy harmadiknak a jövedelmét szintén erre a szent célra raknák félre.

Ime csak úgy odavetőleg is mennyi tere kínálkozik a mi templomunk ügyében megkezdhető és megkezdendő társadalmi tevékenységnek. És az igazi szeretet leleményes. Minél többet fáradszeretetének tárgya érdekében, annál sokoldalubb a hasznosnak vélt dolgok kitalálásában és kihasználásában.

A fő az, hogy munkához kell látnunk s nem szabad kicsinyhitűeknek lennünk; nem féltékenykedni egymásra, hanem nagy türelemmel, szorgos kitartással cselekednünk, mindig csak cselekednünk. Így, ha a munka husz éven át tartana is, végre is állni fog a templom, Udvarhelymegyének legszebb temploma s hirdetni fogja örök időkre a hitközség minden hívének Istenért, hitért tenni és áldozni kész szeretetét.

Álljanak tehát össze a hitközség vezető férfiai, hívjanak egybe egy rendkívüli közgyűlést s indítsák meg Isten szent nevében a legszebb s e hitközség jövője életére legkihatóbb munkát!

Katolikusok, restauráljuk a mi templomunkat!

Építsünk Székelyudvarhelyen templomot! A közművelődés oltárán Isten dicsőségére áldoz, ki a Székelyudvarhelyen építendő unitárius templom költségeihez hozzájárul. Az egyházközség előjárósága a következő kegyes adományokat vette és hálás köszönete mellett nyugtázza: Péter Sándor 400. sz. gyűjtőívén: Városfalvi birtokosság 20 K, városfalvi unitárius egyházközség 20 K, Bedő József 5 K, Péter Sándor 5 K, együtt 50 korona. Özv. Becsek Dánielné 415. sz. gyűjtőívén; Fábán József 5 K, dr. Mezei Ödönne, Teichner Jakab 3—3 K, özv. Boros Károlyné, Valdman Lajosné, Kassay Ákosné, özv. Becsek Dánielné 2—2 K, Drágomán, Flórián, Ernst György, Homolayné, Lukácsffyné, Gergely János, Müller Károly, Egyvalaki, Alberthyné, X, Emberyné, Riemer Gusztáv, Gyarmathy Ferenczné 1—1 K, Olvashatallan 60 f, Tassaly József, Schuller János 40—40 f, N. N., N. N. 20—20 f, együtt 32 K 80 f. A 87. sz. gyűjtőívén: A homoródszentpáli unitárius egyházközség 100 K. A 258. sz. gyűjtőívén Gál Kálmán 1 K. Az Orbók Mór 315. sz. gyűjtőívén: Orbók Mór 5 K, Molnár Lőrincz 2 K, Tarján W. Gyula, Grátz Mór, Bíró Gyula, Répay Dániel, Krausz Sándor 1—1 K, együtt 12 K. Sikó Áron 154. sz. gyűjtőívén: Földes János 3 K, Puchreiner Henrik, Rölner Márton 2—2 K, Donáth Károly, Molnár Imre, Egy Ferencz, Zavorszky István, Barsy Richárd, Gyürky Elek, Sugár Károly, N. N., Füredi Ede, Olvashatallan, Sente József, Klepp Miklós, Olvashatallan, Arányi Gyula, Wjarovszky, Sikó Áron 1—1 K, Nagy Anna, Nagy Lujza 60—60 f, Klepöz Ödön 50 f, Paneh Károly 40 f, együtt 25 K 10 f. Az I. közlemény összege 324 K 10 f. E közlemény összege 220 K 90 f. Együtt 545 korona. (Folyt. köv.)

Szinészet.

Szerdán Runyard Stone operettejének »Lotty ezredesei«-nek pajkos mókái tiriották derűtségben a közönséget. A két ezredes: Heltai és Gulyás pompásan alakította az egyenruha varázsa alá vágyó iparosokat. Lotty (Tomory Etel) vidéki szinpadokon szokatlan temperamentumossággal adta szerepét. A darab vezető szerepe az ő kezében volt s annak szép sikerrel felelt meg. Hangja, előadása, egyaránt elismerésre méltó. A többi szereplők jobb eredményre méltó igyekezettel akartak a vezetők nyomán haladni, — de csak akartak. A népség-katonaság általános nívóján Haraszi Miczi, Erdős és Simon Jenő emelkedtek felül, kiknél az igyekezetnek eredménye is volt.

Csütörtökön Herczeg Ferencz hírneves írónk kitűnő alkotása, a »Kéz kezét mos«

3 felvonásos vigjáték került színre összevágó, jó előadásban. Egész estén át valódi műelvezettel kísérte közönségünk a jeles színjáték minden egyes mozzanatát. A protekció különböző fázisait a legmagasabb köröktől le a »szobatisztek«-ig élénken, a mai protekciós körnek teljesen megfelelő hűséggel rajzolta és állította elénk. Tordai Etel (özv. Vivóné) kedves, céltudatos és élénk színezéssel alakította szerepét. Gulyás (Zentay) most is, mint mindig helyes felfogással játszott. Csolnakosi (Berkenyey), Baranyai (Tatár), Simon (Sólyom), Erdős (Borhidy), Heltai (Szergiusz), Szigethy (Lőrincz), Somogyi (Karbocay), ugyszintén Haraszi Miczi (Marianne), Nagy Mari (Klotild) és Jakabfi Jolán (Gyuri) is igen ügyesen megállták helyüket kisebb-nagyobb szerepeikben.

Pénteken »A notredamei templom harangozója és Eszmeralda, a szép cigányleány« című regényes színmű, Hugó Viktor örökbecsű színdarabját adta elő Micsey színtársulata. Erdős Károly alakította Quasimodó harangozó szerepét nagy ámbícióval és elég jó sikerrel. Haraszi Miczi (Eszmeralda) pedig fenyves eredményt mutatott be művészi színvonalra emelt játékával. Méltó partnereik voltak: Baranyai Ferencz (Don Claude Frolo) és Simon Jenő (Phöbus). Megemlítést érdemel Szigethy (Clopin), Nagy Mari (Bertraud) és Olasz György (Tristán) is. — Most pedig, midőn e szezon hatodik előadásáról is beszámoltunk, jó lélekkel mondhatjuk el, hogy Micsey színtársulata az eddigénél sokkal jobb pártolásra érdemes. Eppen azért legkevésbé sem indokolt közönségünk hidegsége, melylyel az eddigi előadások látogatásától visszatartotta magát. Az érdemes társulatot melegebb pártolásra ajánljuk.

Különfélék.

— **Időjelzés** a meteorológiai intézet április 18-iki távirati jelentése szerint: Szeles, hűvös, éjjeli fagy, sok helyütt csapadék.

— **A király Budapesten.** A király kíséretével május 3-án reggel 6 órakor érkezik Budapestre. Az udvar fogadására a budai várpalotában s Gödöllőn megtették az előkészületeket.

— **Hymen.** Vajna Zoltán helybeli kir. törvényszéki segédtelekkönyvvezető eljegyezte Müller Klárikát, Müller Károlynak, a Budapest-szálló bérlojének leányát városunkban — Gyergyóújfalvi Elekes Árpád, neh. gyergyóújfalvi Elekes Balázs szentkirályi körjegyző fia ma (vasárnap) vezeti oltárhoz Takai Emmát Magyarlápón.

— **Katona Béla kir. kulturfőmérnök** f. hó végével Brassóból az aradi kulturmérnöki hivatalhoz távozik. A brassói kulturmérnöki hivatal benne vezetőjét, a gazdaközönség pedig érdekeinek buzgó és önfeláldozó harczosat veszíti el, akinek itteni 5 évi működése a mezőgazdasági kultúra fejlődésével szorosan összeforrott. Távozó barátai, kartársai és tisztelői felkérnek, hogy 1903. évi április hó 20-án este fél 8 órakor Brassóban a Bukarest-szálló nagytermében bucsuacsorára összejönni szíveskedjenek.

— **Az ujonczozás elhalasztása.** Baró Fejerváry Géza honvédelmi miniszter az idei sorozást újból elhalasztotta. A törvényhatóságokhoz küldött rendeletben a sorozás határidejét június elsőjére tűzte ki.

— **»A mi templomunk«** czímmel egy tekintélyes katolikus polgártársunk tollából a »Székely-Udvarhely« mai számának »Egyházi élet« rovatában igen szép és lelkes szöveget közlünk, a melynek megszívlelését s az abban fölvetett helyes eszme pártolását, magunk részéről is készséggel ajánljuk székely anyavárosunk katolikus társadalmának szíves figyelmébe. Együttal e helyen is kijelentjük, hogy a megindítandó mozgalomhoz — a fölvetett nemes eszme megvalósítása érdekében — örömmel hozzájárulunk s tehetségünk szerint annak kivitelét lapunk útján bármely irányban szívesen elősegítjük.

— **Színházi műsor.** Ma (vasárnap) két előadás lesz. Délután fél 4 órakor, fél helyárrakkal, nép- és gyermekelőadásul: »Ezeregy éjszaka.« Feld Mátyás tündérregéje 6 képben. Este fél 8 órakor rendes helyárrakkal, bérlet 8. számban: »Aranylakodalmom«, Beöthy László és Rákosi Viktor látványos színműve 8 képben, énekek és tánczezel. Hétfőn Pierre Weber »Loute« cz. 4 felvonásos lohozata. Fordította: Heltai Jenő. Szenzációs ujdonság. Kedden Ragányi Iza, a pécsi színházról most szerződötött primadonna első felléptével: »Ádám és Éva«, szenzációs

nagy operette, fényes kiállítással. Szerdán Herczeg Ferencz kitűnő vigjátéka: „Gyurkovics lányok”. Csütörtökön Micseyné Bácskay Julesa felléptével: „Katalin”, új fényes jelmezek és diszletekkel.

— **Megerősítés** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bíró Albert baróti állami polgári iskolai igazgató-tanítót igazgatói minőségében megerősítette.

— **Adomány a múzeumnak.** Azon ismeretlen adományozónak, ki az alapítandó udvarhelyvármegyei múzeum gyűjteményének gyarapítására 62 db 1849. évi magyar kincstári utalványt beküldeni sziveskedett, ajándékaért e helyen mondok köszönetet a múzeumegyesület nevében. Csehely Adolf, muzeumi igazgató.

— **Számtalan elismerőlevél** és azon hiteles orvosi nyilatkozatok, melyeket a fővárosi, vidéki és külföldi kórházakban folytatott kísérletekről és azok kiváló eredményeiről állítottak ki, bizonyítják, hogy a Zoltán-féle kenőcs a csúsz- és közhvényes bajok biztos gyógyszere. Üvegje 2 korona Zoltán Béla gyógytárában Budapesten.

— **A „Székelykeresztúri székely gazdák köre”** alapszabályait a földmívelésügyi miniszter a bemutatási záradékkal ellátta.

— **Emléket az agyagfalvi réten.** Az agyagfalvi réten felállítandó Székely emlék-alap javára a Fesztercei Székely Társaság érdemes elnöke dr Csernátóti Gyula 19 koronát küldött az 1810/6 sz. gyűjtőívvel. Ezt hozzáadva a már korábban begyűlt 4925 K 66 fillérhez, az alap összege tesz 4944 K 66 fillért. Fogadják a nemes szívű adakozók hazafias adományukért a végrehajtó bizottság hálás köszönetét. Székelyudvarhely, 1903. ápril hó 18. Ferenczy János, végrh. bizottsági pénztárnok

— **A Magyar Remekírók.** III. sorozatát küldte szét a Franklin-Társulat. Vörösmarty Mihály harmadik kötetén kívül Czuczor Gergely, Kazinczy Ferencz, Kölcsey Ferencz és Vajda János egy-egy kötete van benne. Vörösmarty Gyulai Pál, Czuczor Zoltán, Kazinczy Václav János, Kölcsey Angyal Dávid, Vajda Jánost pedig Endrődi Sándor rendezték sajtó alá. Valamennyit azok, akik leghivatottabbak arra, hogy a régóta tanulmányuk tárgyát képező költőt sajtó alá rendezzék s az életét és műveit méltató bevezetést megírják. Mondanunk sem kell, hogy sikerrel végeztek munkájukat s így az illető költők ez új kiadásai a Magyar Remekírók-ban mindenesetre a legkötelesebbekhez tartoznak. Az egész vállalat pedig ezzel az öt kötettel ismét egy nagy lépéssel haladt teljessége felé, mert a most tizenöt kötetet közzétett gyűjteményében eddig, a fentiekben kívül, Arany János, Csiki Gergely, Garay János, Kossuth Lajos, Reviczky Gyula, Szigligeti Ede, Tompa Mihály művei találtak fölvetelre. Külső csín és gondosság tekintetében a most megjelent öt kötet is méltó az elődeihez és nem szenved kétséget, hogy a magyar remekíróknak ez a kiadása a legkötelesebb az eddigiek között. Az egész gyűjtemény 55 kötetre fog terjedni. Ára 220 korona, mely összeg azonban csekély havi részletekben is törleszthető. A Magyar Remekírók eme Franklin-Társulat-féle kiadására úgy a kiadó, mint minden hazai könyvkereskedés megrendelést elfogad.

— **Megvételre** Pálfa község keres egy erdélyi fajta tenyész bikát. Ajánlatok dr Demeter Lőrincz udvarhely-járási főszolgabíróhoz teendő.

— **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Ödön csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétatéri” vagy a „Margitszigeti” fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére.

Közgazdaság.

Az udvarhelyvármegyei gazdasági egyesület. Sz. 161—1903. A gazdasági egyesület által fenntartott szüzgulyába az előjegyzéseket elfogadja az egyet titkára Hlatky Miklós (lakik Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca). Egy drb horju legeltetési díja tagok részére 6 K, nem tagoknak 8 K. Minthogy a felvétel korlátolt számban és a jelentkezés sorrendjében, elsősorban a tagok részéről fogadtatik el, felhívatik a gazdáközönség a mielőbbi való jelentkezésre. A kihajtás idejéről későbbi hirdetéssel értesíttetnek a jelentkezők. Székelyudvarhelyt, 1903. évi április hó 17-én. Az elnökség.

Törvénykezés.

A bérbeadó törvényes zálogjoga. Az 1881 LX. t.-cz. 72. §-a szerint törvényes zálogjog illeti a bérbeadót a kibérelt helyiségben levő ingóságokra félévi bérösszeg erejéig és eme zálogjog akár a már lejárt, akár a legközelebb lejárandó bérösszegekre nézve érvényesíthető. A törvénynek ebből a rendelkezéseiből pedig következik jogilag az, hogy a bérbeadó nem köteles tünni, sőt a bírói gyakorlatnál fogva meg is akadályozhatja azt, hogy a bérelt helyiségben levő ingók, melyek törvényes zálogjoga tárgyul szolgálnak, a bérelt helyiségekből olyképp távollittassanak el, hogy még a félévi bérösszeg sem találjon az ott maradó ingókban fedezetet és e részben nem döntő az, hogy az ingók eltávolítása időpontjában volt-e a bérbeadónak lejárt avagy csak jövőben lejárandó bérkövetelése. De következik a törvény fenti rendelkezéséből az is, hogy a bérbeadó jogosítva van a neki törvényes zálog tárgyul szolgáló ingóknak, ha azok az ő tudta nélkül vagy épen tilalma ellenére, a bérelt helyiségből elvitettek, a félévi bérösszeg biztosítása erejéig való visszaszállítását és ezzel törvényes zálogjogának a félévi bér erejéig visszaállítását, esetleg pedig megfelelő biztosíték adását a bérlőtől és oly harmadik személyektől, akik törvényes zálogjogának meghiusítását célzó és előidéző cselekményben részt vettek, követelni. (Kuria felülvizsgálati tanácsa, 1901. decz. 17-én, I. G. 553. sz. a.)

A váltón levő s a per során lagadott aláírás valóságának peren kívül lett utólagos elismerése a váltójogban jogi hatállyal nem bír. (Kuria, 1903. február 13-án, 677. szám alatt.)

Szerkesztői üzenetek.

B-i. Sajnálattal bár, de kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy a beküldött versek egyike sem közölhető. Az ígért cikket, mely bizonyára vármegyénket érdeklő témát fog tárgyalni, szívesen vesszük.

T. T. N.-K. A címváltozást följegyeztük. Hátraléka az 1902-ik év utolsó felére 4 K és a folyó év első felére 5 K = 9 K. Szíves üdvözlét!

K. M. Nagysink. Utána néztünk, Tévedés volt az expedálásnál. Ezentúl pontosan megy, Szíves elmozdítását kérjük.

Nyílt-tér

Nyilatkozat.

Kedves édesanyánk: özv. Zagoni Pálné temetése alkalmával **Barcsay Károly** ur kereskedő és dísztemetkezési intézet tulajdonosának nem mulaszthatjuk el szolid, pontos és jutányos áron való kiszolgálásáért, teljes megelégedésünket nyilvánítni.

Székelyudvarhely, 1903. április 13.

Zagoni István,
Zagoni Gizella,
az elhunyt gyermekei.

- Igen alkalmas utazásoknál.
- Rövid használat után nélkülözhetetlen.
- Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva.

Bizonyítvány kelt Bécsben, 1887. júl. 3-án.

Kalodont

nélkülözhetetlen

fogtisztító szer.

A fogak tisztántartásához csupán szájvizsek nem elég esések. A foghúson mindig újlag keletkező ártalmas anyagok eltávolítása csakis mechanikus tisztítással kapcsolatban egy frissítően és antiszeptikusan ható fogtisztító szerrel sikerülhet, minőnek a „Kalodont” már az összes kulturált államokban a legsikeresebb használatra bizonyult.

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

Kiadó lakás. Atilla-utca 13. szám alatt 2 szoba, külön udvarral stb. hozzátartozóival együtt kiadó, vagy örök áron eladó. Bővebb felvilágosítást ad Soha Aladár Helyben.

KÁLLAI GYÖRGY

épület- és butor-asztalos, aki minden e szakba vágó munkát a mai igényeknek megfelelő előnyös árban és szolid kivitelben készít. — **üzletét**

folyó évi április 24-től Szombatfalva városrészben

a báró Orbán Balázs utca 13. házszám alá — Zárug Antal fűszerüzletével szembe — helyezi át. Éri ezen a helyen is a n. é. közönség szíves pártolását.

— **A faiskolakezelők és gyümölcsfa-tulajdonosok** szíves figyelmébe ajánlom kitűnő és több oldalról elismeréssel fogadott folyékony faviasszomat negyed-, fél- és egykilós adagokban 40, 80 és 1 K 60 filléres árral. S o l y m o s s y János gyógyszerész Székelyudvarhelyt (Kossuth-utca.)

Legfinomabb cukrász-sütemények

Ernst György cukrászatában Székely-Udvarhelyt (Főter, piacszor) kaphatók. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Eladó bor. Saját termésű királyhalmi (Csongrádvármegye) homoki fehér asztali, vörös és Siller ó-boraim kisebb és nagyobb mennyiségben kaphatók.

Értekezhető alólírott szőlőbirtokosnál Gyulán, Békésmegye.

Rombay Zsigmond,
királyhalmi szőlőbirtokos.

Sürgösen eladó egy jégverem építéséhez használt, de jókarban levő épületfa- és deszkamennyiség. Értekezhetni N u s z b a u m Ignácznál Székelyudvarhelyt.

Hirdetmény.

A székelyudvarhelyi „Zálogkölcson-intézet és betéti pénztár”

igazgatósága folyó hó 17-én tartott ülésében, a hitelező közönség érdekét tartva szemelött, azon üdvös határozatot hozta, hogy a **kölcsonok után járó kamatot folyó év május 1-től kezdve**

7% perczentre szállítja.

Midőn ezt a t. közönség becses tudomására hozom, egyuttal felkérem a községek előjáróit, hogy községekben közhírré tenni sziveskedjenek.

Az igazgatóság megbízásából:

Székelyudvarhelyt, 1903. ápr. 18.

BIRÓ ÁRON
aligazgató.

PÉNZ

.. Olcsó pénzt ..

jelzálogra a segesvári ipar-, takaré- és előlegezési egylettől közvetít

Siegmund József

börkereskedő

... SZÉKELYUDVARHELYT ...

PÉNZ

Baros-féle

Peratin bajusznövesztő

az egyedüli szer, mely által még serdülő ifjak is szép, csinos bajuszt és dus szakált nyernek.

Teljesen ártalmatlan.

1 adag 2 korona 50 fillér és 4 korona.

Egyedüli készítő: BAROS GÁBOR

Budapest, VII. kerület, Dohány-utca 1. szám.

Kozmetikai toilette cikkek gyára.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Jorgó János órák, gyári raktár: Bécs, III/4. Rennweg Nr. 75/B.



Levelezőlap elegendő, hogy gardagon illusztrált árjegyzéket ingyen és bérmentve megkaphassa, olesó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászédés teljesen kizárva. — **Órajavítási műhely.** — Mindennemű zsebóra új rugóbehelyezése 40 kr. Minden vásárolt, vagy javított óráért kezességet vállalok. — Kivonat a nagy árjegyzékből: 7787 sz. legolcsóbb, legjobb strapaczióra, nickeltokban 36 órai járással 2 f. 30 kr. 8039 sz. valódi ezüst pánczéllánc 15 gr. 1 f. 7858 sz. ezüst remontoir, duplafedelű 5 f. 7989 sz. Ingaóra ütőművel, 2 sulylyal 11 f. 50 kr. 7929 sz. Jó ébresztő óra 1 f. 20 kr. Szíveskedjék nevére és házszámára 75/B. pontosan figyelni.



... Ne vegyen senki ...
HANGSZERT
míg

Reményi Mihály

mű-hangszerész legujabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, Király-utca 44/I. sz.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen

Csodás, gyors hatásu

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fenntartására legkitünőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higányt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan

FÖLDES-féle

MARGIT-CREME

Törvényesen védve.

Ezen világhírű arczenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ránczokat, redőket, himlőhelyeket és az arcot fehérre, simává és üdévé varázsolja.

Ara: kis tégely 1.— kor. nagy tégely 2.— kor. Margit hölgypor 120 kor. Margit szappan 70 fill. Margit fogpép (Zahn-pasta) Margit arcvíz 1.— kor. Postán utárvétél vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszertárban drogeriában és illatszer-kereskedésben.

Főraktár Székelyudvarhelyt:

Hamisítók bíróság üldöztet. nek

Koncz Armin és Solymossy János gyógyszertárainban.

Legjobb szépítő szer

MELEG SÓSFÜRDŐ!

Minden nap

a Gergely Ferencz sósfürdőjén meleg fürdő kapható A fürdőszobák és az ezek előtt levő folyosó szűkség szerint fűtve van. Egy kádfürdő ruhával 45 kr

Rum, cognac, silvorum,

likörök, likörkrémek stb. az általam készített vegytiszta esszenciák és kompozíciókkal házilag egy nyolczad, sőt egynegyed részben olcsóbban állíthatók elő, mint készen vett áruk. — Árjegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve. Baros Gábor Budapest, VII. Dohány-utca 1. sz. kompozíciók gyára. ...

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony - Pain - Expeller
egy régi kipróbált háziszor, a mely már több mint 33 év óta megbízható bédörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéjjel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapest.
Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Eredeti friss töltésben és csomagolásban kapható: Nagysolymosi KONCZ ARMIN gyógy szertárban Székelyudvarhelyt.

SCHOTTOLA ERNŐ

Budapest, VI Andrassy-ut 2. szám.

Legnagyobb raktár egészségügyi, kényelmi és sportcikkben. — Szagmentesen záró szoba-klosettek. — Hygienikus köpő-edények. — Korcsolyák és jégpatkók. — Thermophor: Testmelegítő, mely tűz nélkül a meleget 3-6 órán át tartja. — Betegtől kocsik minden áron.



Minden osztályról külön árjegyzékek kíváratra ingyen küldetnek meg.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

Jeggyel

legjobb, legkíméletesebb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

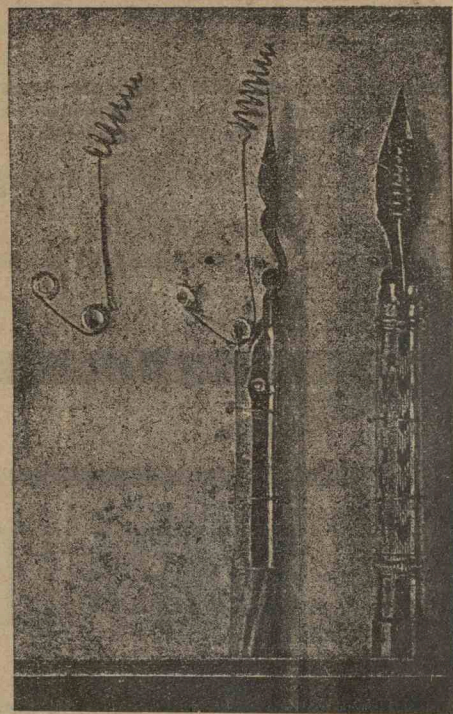
!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és !! a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!



Ezen „TURUL” tollbetétek egyszerűségük, használatosságuk és olcsóságuknál fogva páratlanul állanak.

Minden tollhoz alkalmazható. Évekig is eltarthat. 1 darab 10 fillér.

Udvarhelyvármegyében egyedül (BETEGH PÁL könyv-, papír-, író- és rajzszerekkereskedő) kapható Székelyudvarhelyt (Kos-1116-1177)



URANOS

-KÉK

ruha-mosáshoz a legjobb kékitőszor.

— Törvényesen védve. — Mosóintézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékitő.

Olcsó és felülmúlhatatlan!

kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. 1 nagy üveg 1-60 K, 1/2 üveg 1 K.

Kapható mindenütt.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Kizárólagos gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYÁRA

BUDAPEST, VI., Rózsa-utca 85.

Folyó évi apr. 24-től

B E T E G H P Á L

KÖNYV-, PAPIR-, IRÓ- ÉS RAJZSZER
KERESKEDÉSE

NYOMTATVÁNYOK NAGYRAKTÁRA,

KÖNYVNYOMTATÓ

ÉS KÖNYVKÖTŐ INTÉZETE,

„SZÉKELY-UDVARHELY”

szerkesztősége és kiadóhivatala

SZÉKELYUDVARHELYT,

Udvarhelyvármegye HIVATALOS LAPJA
kiadóhivatala

folyó évi április 24-től

Székelyudvarhelyt, Kos-
suth-utoza 15. sz.
alá (a „Budapest”-szálló
mellé) költözik.

F. évi apr. 24-től

Mindennemű

francia és angol
szövet-ujdonságoka tavaszi és nyári idényre legnagyobb választékban
méterenként 2 frttól 5 frtig.

Hallatlan olcsóság!

Ritkaelőnyös vétel!

5000 vég tavaszi és nyári szövet:
méterje 45 krtól 1 frt 45 krig.

Mosókelme-ujdonság

még soha nem létezett dúz választékban 7 csoport-
ban, minden csoport egy külön könyvben.

- | | |
|---|-----------------|
| 1. könyv cretonok | 19 krtól kezdve |
| 2. „ vászon zefirek | 19 „ „ |
| 3. „ színes batisztok | 24 „ „ |
| 4. „ ruhavásznak | 45 „ „ |
| 5. „ himzett svájci batisztok | 20 „ „ |
| 6. „ blúz- és jupon-ujdonság | 33 „ „ |
| 7. „ tiszta gyapju delen | 38 „ „ |

és följebb.

Minták helyben és vidékre ingyen és bérmentve.
Rendelésnél kérem a kívánt mintakönyv számát és
a szövet minőségét megjelölni.

Weiner Mátyás

nőidivat-áruháza

Budapest, VI., Andrassy ut 3. szám.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és ajánlva.

Az üvegek felszerelése a keresk. törvény mintavédelme alatt áll.

Allein echter Balsam
aus der Schützengel-Apotheke
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

E balzsam belsőleg és külsőleg használható. Ez: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek minden kóros állapotokban, enyhíti a hurutot, csillapítja a váladékot, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyítja a legrégibb bajokat. 2. Kitűnő hatása van a torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a lázakat. 4. Meglepően gyógyítja a gyomor- s a bél-betegségeket és szaggatásokat a testben. 5. Szeliden mozditja elő a székélést s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az átvégycsatornát s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, odvasfogaknál és szájröthadások s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűfögést, a szájnak s a gyomornak bűzét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz kiütést, varak, megfagyott s megfagyott tagokra rüh, fekély s bőrduzzadás és repedés stb. esetében megszűnteti a fejfájást, zugást, szaggatást, köszvényt, fülfájdalmat stb. Ügyeljünk mindig pontosan az itt látható zöld apácza védjegyre. Hamisítástól legjobban megóv az, ha közvetlenül tőlem gyáramból rendelnek eredeti szab. kártyákban Ausztria-Magyarország minden postaállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona. Bosznia és Herzegovina részére 4 korona 40 fillér. Kevesebb nem küldetik széjjel. Szétküldés csak előrefizetés vagy előleg küldése mellett.

Miért szenved ön? holott minden féle és fajta, még oly régi sebre biztos gyógyulást talál és majdnem mindig elkerüli a fájdalmas és veszélyes operálást valamint amputálást

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcs

használatánál, rendkívül jó hatású, a sebek gyógyulásánál valamint a fájdalmak enyhítésénél utólérhetetlen. A valódi centifolium kenőcs alkalmazható: A gyermekágyasok rossz természetű mellbajainál, szoptatók mellkeményedése, a tej elapadásának, az orbánczok eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csont-evesedéseknél, vágás, szúrás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömféreg, körömgöyölés, a lábnak járásközben történt kisebesülése, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugás stb., stb. eseteiben. — A szállítás kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközöltetik. Két tégely csomagolással, postai szállítási díjjal együtt 3 korona 60 fillér. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll, Arra kérek mindenkit, hogy óvakodjék a hatáskülső hamisítások vevésétől s arra ügyelni, hogy a tégelybe be van-e a fenti védjegyem és czégem: Thierry (Adolf) Limited gyógytára az „Orangyal Pregradában, égetve.

Ezen gyógyhatásukban fölülmulthatlan két szer nemcsak a romlásnak nincs kitéve, sőt ellenkezőleg, minél régibb, annál értékesebb és hathatósabb, nem árt sem a fagy, sem a forróság, tehát minden évszakban használhatók. Majdnem minden esetben segítenek és eredménnyel járnak, legalább az orvos érkeztéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy hasonló feldicsért érték- és hatáskülső ügynevezett pótszereket venni, melyekért a pénzt haszontalanul dobják ki, hanem mindig ezen rég kipróbált olcsó és megbízható, emellett teljesen ártalmatlan, világhírű szereket kell használni, melyeknek minden családban az eshetőségekre készenlétben kellene lenni. Hol olyant nem kapunk, mely a valódiság minden jelét magán viseli, rendeljük meg egyszerűen direkte és czimezzük:

Thierry Adolf „Orangyal-gyógyszertár” Pregrada

Rohitsch-Sauerbrunn

mellett. Központi raktár Budapesten Török F. gyógyszerárban, Zágrábban
Mittelbach S. gyógy táraban és Bécsben Hradi L. gyógyiáraban.

RÉPÁTI VIZ

hazánk legkitűnőbb ásványvize, ujonnan
érkezett friss tavaszi töltés

HAÁB és HEITZ és GÁL JÁNOS UTÓDA

főraktárában SZÉKELYUDVARHELYT

NAGYON MÉRSÉKELT ÁRBAN KAPHATÓ.

Dr. Purjesz Zsigmond professzor a következőképpen nyilatkozik:

Bizonyítom, hogy a Répáti-savanyuvizet a nyakharták hurutos bántalmái ellen ismételten jó sikerrel alkalmaztam.

Dr. Lengyel Béla m. kir. egyetemi tanár szakvéleménye a következő:

A K.-Impér Répáti-savanyuviz a jók között is a legjobbak közé tartozik, nemcsak mint élvezeti ital kitűnő, hanem mint gyógyító ital is megbecsülhetetlen, stb. stb. Emésztési és vizeleti nehézségeknél, gyomor- és vesébajoknál, gyulladásos, hólyag- és köszvényes bántalmak ellen stb. stb. felülmulthatlan.

Kapható továbbá minden előkelőbb vendéglőben.